

Při dobrovolném rozvodu manželství od stolu a lože uzavřeli manželé smír, jímž se manžel zavázal platiti manželce výživné měsíčních 200 Kč tak dlouho, dokud nezaplatí manželce 15.000 Kč, jež obdržel jako věno. Žalobou, o niž tu jde, domáhal se manžel na manželce, by bylo uznáno právem, že úmluva o placení výživného a rozvod manželství není po právu, maje za to, že úmluva, jež byla potvrzením věna a doznáním dluhu mezi manželi, jest neplatná, nebyvši sepsána ve formě notářského spisu. Žaloba byla zamítnuta s o u d y v š e c h t ř í s t o l i c, N e j v y š š í m s o u d e m z t ě c h t o

d ů v o d ů:

Jest plně přisvědčiti soudu odvolacímu, že prohlášení (smír) ze dne 7. července 1928 jest zcela jasné a určité. Nelze souhlasiti s dovolatelem, pokud, dovolávaje se ustanovení § 914 obč. zák. snaží se o jiný výklad dotyčného prohlášení (smíru), než k němuž dospěl odvolací soud, neboť výklad smíru odvolacím soudem odpovídá úplně zmíněnému ustanovení a není při jeho jasném doslovu ani možný jiný výklad, než že se manžel zavázal k placení výživného až do doby, kdy splatí manželce věno 15.000 Kč s 5% úroky, že ustanovení o splacení věna bylo jen určením času, do kdy má trvati vyživovací povinnost dovolatelova. Ovšem jest dovolateli přisvědčiti v tom, že potvrzení o příjmu věna vyžaduje formy notářského spisu a že takové právní jednání bez notářského spisu jest neplatné. To znamená toliko, že zmíněný soudní smír, totiž obsažené v něm potvrzení o přijetí věna nestačí, by se již na jeho základě bylo domáháno vrácení věna sporem neb exekucí a také by dotyčné prohlášení manželovo nebylo plným o sobě dostačujícím dokladem, že žalobce věno skutečně obdržel — avšak to nebránilo a nebrání, by vrácení věna nebylo tak, jako kterákoli jiná budoucí událost uvedeno ve smíru jako časové omezení pro placení výživného. Pojetí onoho prohlášení o přijetí věna, ano nebylo podmínkou závazku k placení výživného a ano vrácení věna bylo jen časovým omezením placení výživného, není důvodem, by, jak je žalováno, byly smír a dohoda o dobrovolném rozvodu prohlášeny za neplatné. Proč stanovení placení úroků z věna vylučuje funkci ustanovení o vrácení věna jako časového omezení — jak za to má dovolatel — nelze pochopiti.

Čís. 10036.

Rozluka manželství z viny obou stran jest skutečností, zrušující nárok manželčin proti manželi na placení výživného (§ 35 ex. ř.).

(Rozh. ze dne 25. června 1930, Rv II 547/29).

Rozsudkem ze dne 28. února 1923, jímž bylo rozvedeno manželství stran z viny manžela, bylo uloženo manželi platiti manželce výživné. K vydobytí výživného byla povolena manželce proti manželi exekuce.

Rozsudkem ze dne 23. srpna 1928 bylo manželství stran rozloučeno z viny obou manželů. Žalobou, o níž tu jde, domáhal se manžel na manželce, by bylo uznáno právem, že nárok manželčin z rozsudku ze dne 28. února 1923 na placení výživného zanikl. **P r o c e s n í s o u d p r v é s t o l i c e** žalobu zamítl, **o d v o l a c í s o u d** uznal podle žaloby.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Dovolání vrcholí v tom, že rozsudek, jímž manželství stran bylo rozloučeno, není skutečností, zrušující nárok manželky na výživné podle pravoplatného rozsudku, že žalobce mohl by se sice domáhati zrušení toho rozsudku, avšak to že by musil učiniti zvláštní samostatnou žalobou, neboť uplatňovati zánik nároku takového žalobou o nepřipustnost exekuce podle § 35 ex. ř. prý nelze. Proč však to nelze, proto to žádných platných důvodů neuvádí. Práví jen, že prý v oné zvláštní samostatné žalobě musela by býti po případě řešena i míra zavinění stran, což prý v opozičním sporu není možno. To však jest důvod mylný, neboť otázka viny na rozluce byla rozřešena již rozsudkem vyslovujícím rozlučku z viny obou stran a na míru této viny podle § 1266 obč. zák. nijak nepřijde. A ostatně, i kdyby přijíti mohlo, jako že vskutku nemůže, proč by se otázka ta nemohla řešiti v tomto opozičním sporu, ano v každém sporu možno a nutno řešiti všechny otázky pro nárok v něm uplatňovaný rozhodné? Avšak to právě je to, že toto pro tento spor a tento návrh t. j. pro obor § 1266 obč. zák. rozhodno není, ježto předpis ten dává návrh na »dostiučinění«, v němž se kryje právě zejména návrh na výživné manželčino, jen straně nevinné proti vinné, takže při obapolné vině nároku toho vůbec není. Také to, co dále praví, že se rozlukový rozsudek nezabýval vůbec otázkou výživného, jest zcela nerozhodné, neboť, kdyby se jí byl zabýval a byl ji řešil, nebylo by třeba tohoto sporu, ale právě, že se jí nezabýval a ji neřešil, musil se žalobce řešení domáhati tímto sporem. Dovolatelka stále opakuje, že rozsudek vyslovující rozlučku manželství není skutečností zrušující její vyživovací nárok, avšak nelíbí-li se jí toto pojetí, jest připomenouti, že její nárok na výživné zrušen jest vlastně rozlukou nastalou z viny obou stran, tedy také z její, a že je to jen metonymie, když se praví, že zrušen jest rozsudkem rozlučku tu vyslovujícím. Jako však každá metonymie, je i tato zcela neškodná, a v takovém případě, jako zde, kde rozlučka musí vždy býti nějakým soudním výrokem vyslovena, docela oprávněná. Rozlučka z viny obou stran, tedy také z manželčiny, jest skutečností manželčin nárok na výživné zrušující, jak právě § 1266 obč. zák. dokazuje, a právem tedy má tu průchod opoziční žaloba podle § 35 ex. ř.

Čís. 10037.

Byla-li před válkou pronajata část pozemku, na níž si nájemce postavil fotografický atelier, s tím, že po skončení nájmu bude promají-